

UNIVERSAL DECLARATION OF HUMAN RIGHTS

# ကမ္ဘာလုံးအခွင့်အရေးကြေညာစာတမ်း

ဖွံ့ဖြိုးမှုမနုဿ ပိုင်ငြိန်ဟုင်• လိက်လပ်ပျာ

**RAOUL  
WALLENBERG  
INSTITUTE**  
OF HUMAN RIGHTS AND HUMANITARIAN LAW



# UNIVERSAL DECLARATION OF HUMAN RIGHTS

## ကမ္ဘာလူ့အခွင့်အရေးကြေညာစာတမ်း

ဖွဲ့စည်းမညာဿ ပိုင်ငြိန်ဟုင်• လိက်လပ်ပျာ

ဆိုခွင်လဝ်စီလ်ယာ

ဏိင်းသာထာ် ၁၉၄၈ဏိင်း၊ လာဇွေင်ဇေန်စုံ အိုသင့်(၁၀) မူ-ဏီဇူးအိုင်ဏ် ကုလသမဂ္ဂဆိုဒ်ပွဲ ဆိုအိုကံင်းကိုဝ်ကိုဝ်ဖိုင်ဏ် ထုဂ်ဖှဟ် လဝ်ပျာလင်စးဝေ့ လိက်ကော်ကြင်ဖွဲမနုဿပိုင်ဌါန်.ဟှင်.ယိုင်ဏ်လှ်။ လိက်လဝ်ပျာဝေ့ လိက်ဖွဲချုဂ်ချုဂ်ပါင်ပါင်ယိုင် ထုဂ်ဖှဟ်ချုဂ်ဏလင်ထ အိုလှ် လိက်မေ့စှ် အိုလင်.ခါင့်ခဝ် လှ်စံင်းဖိုင်သယ်ယိုင်ဏ်လှ်။

စေဏ်သိုဝ် ကုက်မာထင်စးဝေ့ ဆိုမာမေင်စိင်.အိုဏ်ဟှင် ကုလ သမဂ္ဂဆိုဒ်ပွဲ ဆိုအိုကံင်းကိုဝ်ကိုဝ်ဖိုင်ယိုင်ဏ် ကုလသမဂ္ဂဆိုဒ်ပွဲ အိုလွာ်ဖေဟ် ထိုခါန်.လုက်ဆိုင်အိုဟှင်. လိက်လဝ်ပျာဝေ့ လိက်ဖွဲဆိုခွင်သယ် လှ်ဖးယိုင် စေသိုဝ်ဂမ္တိုင်.သယ် ဏးမိုက်ခွင့်စးသိုဝ် အင်းတာင်ကုက်မာလင်စးလား. အေဟှင်သိုဝ် ထိုခါန်.သယ် (လှ်မွာ်စးသီး) ကွင်လင်ဉာသယ်ဝေ့ ထိုဟှင်ခါန်.ဟှင်. အိုထောတ်အိုဆင့်ဏ် အိုကော်ကါင်ဖါသာသယ် လှ်အိုဏင်မိင်ဏ်ဟှင်၊ အိုသိုခီ. ထုဂ်ဏ် ကျင်.ဖိုင်သယ် ခေ့ ပညာ့လိုဒ်.လာအိုသိုင်အိုဖှ. အိုဟှ်.ဟှာ သယ်အိုကျါဏ် ဖိုရီ.အင်းဏင်ဖေ့လင်လင်စးလား၊ ပဝ်.ပျာလင်ဖေ့စးလား. အေဟှင်သိုဝ် ပုဂ်အိုခဝ်ထုဂ်ဖှဟ် ဖေ့စးလါ. လိက်လဝ်ပျာယိုင်ဏ် ပွိုင်လဝ် ဏါ.ဟှိုင်လင်စးဝေ့လှ်။

အိုခေါဟ်ကျင်ဏ်စိုဝ် ခါန်.မျေန်မာဆိုဒ်ဖေဟ် မှီဟ်ပိုင်ဌါန်.ဟှင်. ကပ်မိုယေန်ယိုင် ကော်ကြင် ဖွဲမနုဿပိုင်ဌါန်.ဟှင်. လိက်လဝ်ပျာယိုင်ဏ် ဆိုခွင်ပိုယင်ယိုင် မွာ်ခွယံဏေဝ်.ထင်းထါင်စးဝေ့ လှ် ဖွဲဆိုခွင်ခဝ်အိုင်ဏ်ဟှင် ထုဂ်ထင်းဖိုရီ.လင်ထါင်စးဏ်လှ်။

ခါန်-မျေန်မာ ဆိုဒ်ဖေဟ်မှီဟ်ပိုင်ဌါန်.ဟှင်. ကပ်မိုယေန်  
၂၀၁၆ ဏိင်း၊ လာကျွဂ်ဝ်. ၂၈ သင့်

# လိက်လပ်ပျာ ကော်ဝါကြင်ဖွဲ့မနုဿမ္မိဟ်ပိုင်ဌါန်ဟင်္ဂ

## အိုခင်းထာ်

ဖွဲ့မ္မိဟ်လုက်ဆိုင်လုက်ခါဝေ ဟယံ့ဇကော်-ထဝယ်စး ဂုဏ်-ကျော်ဌာ၊  
 ခေ ဝးဟွံ-မဝ်မိုအ်သာဟွံ ထုဂ်ယုးခွိုက်ခွင်လုဇကော်-စး ပိုင်ဌါန်ဟင်္ဂ-သယ်  
 လိုဖးယိုဝ် သေ့ယါပါချောဟ်လင်စးယိုဝ်ဏှ မွဲဝေခွး ကော်ဝါကြင်ဖိုင် ဆိုဖံင်  
 ဆိုဖေဝ်၊ ဆိုစးဟွံ-စးခပ် ခေ ဆိုယုးဆိုခါသယ်အ်ဟင်္ဂ မွဲအိုဝီ-ခါဏှလိုမိင်၊

လိုပါတိုင်ပါညး လိုပါကါ မ္မိဟ်ပိုင်ဌါန်ဟင်္ဂ-စးဏှစိုဝ် မွဲဝေ  
 မာဟာဟွံခွိုက် ဖွဲ့မ္မိဟ်ဖေါဟ်သယ်ဝေ ဆိုသေ့ဖွယ် စုံဆံင်မံင်လင်စး  
 ဆိုအိုစးအိုမွဲ အိုဟင်္ဂ-အိုကျင်းသယ်ကဲယိုဝ် ကဲထင်းထါင် ဆိုထိုဒ် ဆိုသယ်  
 အိုခေါဟ်ကျင်ဏှ လိုမိင်၊ ထုဂ်ဖွဟ်လပ်ခါင်စးဆို ဖံင်ဖံင်ဖေဝ်ဖေဝ်ကဲ၊  
 ပွဲါဏယ်အင်းစးဆို ဖံင်ဖံင်ဖေဝ်ဖေဝ်ကဲ၊ ဖံင်ဖေဝ်ခွိုက် ဆိုစးသာမဲဆို ခေ ဆိုလို  
 လိုင့်ယိုဝ်စးသယ်ဏှကဲ ဝေဏှသိုဝ် ဆိုလိုဖးယိုဝ် မိုအ်အင်းယုင့်တုင်-ဇကော်-စး  
 မ္မိဟ်လောကလိုမိင်ယိုဝ် ဖွဟ်ထင်းကဲစးလါ-အိုဟင်္ဂ-ယိုဝ်ဏှ မွဲဖွဲ့မ္မိဟ်  
 အိုဝ်ဟေဝ်အိုဝ်ဟေဝ်လုက်ခါဝေ အိုချောဟ်ထဝ်ထုဂ် ဆိုပိုယေတ် ဝေဏှသိုဝ်  
 လပ်ပျာလင်ထ ဟွံယုဂ်အိုခေါဟ်ကျင်ဏှ လိုမိင်၊

ဖံင်းကိုင်မာဇကော်-ထအိုသံင်အာဏါဟွံ ပိုင်ကိုင်လင်ဆို လိုစးပွင့်  
 အေဟွံခွင် မာနိုင်ဆင်းလင်စိုင်ဆိုသယ်ယိုဝ် ဝေသိုဝ်ဖွဲ့မ္မိဟ်သယ် လိုထင်  
 လိုဟးစး လို ဆိုအိုလင်-ခါင်ထုဂ်ဖိုင်သာတိုဒ်ကုရေင့်ဆင်းယုးဆိုဝ်ထာင်ဆို  
 အိုဝ်စးသယ်ဏှသိုဝ်ဏှအိုဟင်္ဂ မ္မိဟ်ပိုင်ဌါန်ဟင်္ဂ-ယိုဝ် လိုအိုလိုသေ့ ကြိုဒ်မို  
 စးအိုခေ ထုံခွင်-ကပ် အိုခိုဝ်-ဝေ ကိုဝင်ပိုင်ဆိုဝ်ဇကော်-ထ အိုခေါဟ် ကျင်ဏှ  
 လိုမိင်၊

ထိုခါနဲ့-တိုက်ခိုက်-တိုက်ခိုက်-သယ်လို့ဖး ထိုင်စုဂ်လေါတ်သာမုက်မုက်  
လါလါ ချေ ချောဟ်ယျါ- ထင်းထဝ်ဆု်မာသယ်အိုဟ်ဟ်- လိုအိုလိုသျှိုကြိုဒ်စးအို  
ချေ စးဆိုဝ်းထွါထင်းဆိုင်အိုခေါဟ်ကျိုင်ဏ် လိုမိုင်။

ကုသမဂ္ဂဆိုဒ်ပွဲအိုလွဲဖေါဟ် ထိုခါနဲ့-သယ်လို့ဖးဝေ ဂမ္ဘိုင်-သယ်လို့  
ဖးယိုဝ် မှီဟ်ပိုင်ဌါနဲ့-ဟ်ဟ်- အိုထာ်အိုခံင်၊ မနုဿဂုဏ်-ကျပ်ဌါ၊ ချေ အိုလူ-အိုယျို၊  
ဆိုဒ်ဖေါဟ်မူးချေ ဆိုဒ်ဖေါဟ်ခွါ ပိုင်ဌါနဲ့-ဟ်ဟ်- ဂေဝ်-စးမဝ်မှ်ကဲသယ်လို့ဖး  
အိုသီးဝေချးသယ် ဏယ်လင်အင်းစးဏ် ကုလသမဂ္ဂဆိုဒ်ပွဲလိက်ပဋိညာဉ်  
(လိက်သုင်းသာဝီးလာ) မိုင် မာဏေဝ်-ထုဂ်စးထိုင်ဝေချး အိုတိုင်ဏ်ဟ်ဟ်၊  
လိုဆု်ဖံင်ဖျေဝ်အို လာလျာ-သိုဝါ အိုကူဒ်မိုင် မှီဟ်လိုဒ်-လါ ချောဟ်ယျါ-ထင်း  
ထဝ်ထင်း အေဟ်ခိုင်မှ် မှီဟ်အိုကျးအိုထောတ်အိုဆင့် ဟေ့ဝ်ထင်း ထဝ်ထင်း  
အိုဟ်ဟ်-သယ်လို့ဖးယိုဝ် ချေ မိုစးဆိုဝ်းထွါထင်းထိုင်စးအိုဟ်ဟ်-ဏ် မွဲ  
တုင်-ပါင်လင်သာဟ်ခိုင်ခွီက် ယုဂ်အိုခေါဟ်ကျိုင်ဏ် လိုမိုင်။

ကုလသမဂ္ဂဆိုဒ်ပွဲအိုလွဲဖေါဟ် ထိုခါနဲ့-သယ်လို့ဖးယိုဝ် ဖံင်-ကိုင်  
ထင်းစးစူး ချေ ကုသမဂ္ဂဆိုဒ်ပွဲအို ခိုင်အိုဖူ-ယိုဝ်ဏ်ဟ်ဟ် မှီဟ်ပိုင်ဌါနဲ့-ဟ်ဟ်-သယ်  
ချေ ဆိုဖံင်ဖျေဝ် အိုထာ်အိုခံင်သယ်လို့ဖးယိုဝ် ကေါင်ကြင်ထိုင် ဝိုင်-သာ  
ဝေသိုဝ် ပါချောဟ်ယုဂ်ယါနီးထင်းထိုင်စး အးထင်းလာထင်းအိုဝ်အိုဟ်ဟ်- မို  
ကုက်မာချးဝေ ဝေဏ်သိုဝ် မွဲတုင်-ပါင်လင်ခွီက်သာဟ်ခိုင်ယုဂ်အိုခေါဟ်ကျိုင်  
ဏ် လိုမိုင်။

ကိုယာ် မှီဟ်ပိုင်ဌါနဲ့-ဟ်ဟ်- ချေ ဖံင်ဖျေဝ်စးကဲသယ်လို့ဖးယိုဝ် ဏးသျှို  
လင်စးထိုင်ဖျေဝ်-ဖျေဝ်-ယိုဝ်ဏ် မွဲဝေချး ချေ မိုကုက်မာတာင်ထင်းစးထိုင်  
ဆိုတုင်-ပါင် လိုင်ယျိုချုဂ်ပါင်ကဲသိုဝ်အိုဟ်ဟ်- မွဲ ဆိုအိုခေါဝ်- အိုချောဟ်ထုဂ်  
အိုခေါဟ်ကျိုင်ဏ် လိုမိုင်။

ဖွံ့ဖြိုးမှုကိစ္စဟာ၊ အံ့သြစိတ်ကို မိမိခင်ခင်သယ်ယိုဝ် အံ့ကော်လင်စး ထိုင် လိက်လပ်ပျာယိုဝ် လို သုင်းသာအံ့ခီဖိုင်ကံ့ဟံင် ထိုင်ကော်ကြင်သာ ဧဝသိုဝ် ပါချောဟ်ယုဂ်ယါန်းထင်းထာင်စးလါ၊ ကံ့ယာဲလိက်လပ်ပျာယိုဝ်အံ့ဟင် ကံ့အိုဝ် မာလောဟ်မာခိုင်ဖှေလင့်ဖှေသယ်၊ ဖှေလင့်ဖှေထိုင် ဆိုသော်ယါ ပညာ သယ် စေကံ့သိုဝ် ကုက်မာထင်းစးလါ၊ အံ့ဟင်ကံ့လိုမိုင်၊ ကုလသမဂ္ဂ ဆိုဒ်ပွဲ အံ့လွဲဖေဟ် ထိုခါနဲ-သယ် ချေ ကံ့ယာဲထိုခါနဲ- သယ်လုဖးဝေ ပိုင်ကံ့လင် စးအံ့သံင်အာဏါအံ့ ကွင့်လင်-ဉာသယ်ဖိုင် ဂမိုင်-ဖေဟ်သယ်ခင်ယိုဝ်ကံ့ ကံ့ယာဲပိုင်ဌါနဲ-ဟင်- ချေ ဆိုဖင်ဖှေဝ်ကော်စးပိုင်ကဲသယ်လုဖးယိုဝ် စေသိုဝ် ပါတိုင်လင်ပျက်ထင်းထိုင်စးလါ၊ ဃိုင်ဃိုင်လေအိုဝ်ကဲ အံ့ဟင်- ယိုဝ်ကံ့ခိုဝ် ထိုခါနဲ-လုဆင့် ချေ ခါနဲ-ကိုင်ကိုင်လုဆင့်ခင်သယ်အံ့ဖိုင် စေသိုဝ် ကုက်မာ ထင်းစးလါ- ချေ ဆိုသုဂ်ကွယ် အံ့ကွင့်-ပွဲ ထင်းထင်အံ့သယ်ကံ့ သိုဝ်ကံ့ ပုံယေတ်လင်စးဟင်၊ ထိုခါနဲ-လုက်ဆိုင်၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုလုက်ဆိုင် သယ်စေ မိုင်ကော်- ဆိုဖွင့်ဟးသိုဝ် မိုစးကုက်မာထင်းစးဝေ စေသိုဝ် စးဆာင်စးကွါ ချေ အံ့ဖွံ့ကိုင်-ဟာ ဒွေတ်ယေဝါ-ခိုင်လင်စးကဲ ဆိုလိုမိုင် ကံ့သိုဝ်ကံ့ ကုလသမဂ္ဂဆိုဒ်ပွဲ ခါနဲ-ကိုင်ကိုင်ဆိုအံ့ကံင်ဖိုင်ခင်ယိုဝ်ကံ့ အံ့ခါယိုဝ် ထုဂ်ဖှဟ်လင်ကါ-ဟိုင်လင်စး ကော်ကြင်ဖွံ့မနုဿ မှီဟ်ပိုင်ဌါနဲ-ဟင်- လိက်လပ်ပျာယိုဝ်ကံ့လှ။

ကျိင် - ၁

ဖွံ့ဖြိုးမှုလုက်ဆိုင်လုက်ခါယိုဝ် ဖါထင်းစးစေသိုဝ် ဟံ့မှီဟ်ဖင်ဟံ့မှီဟ်ဖှေဝ်သယ်ကံ့ လုက်ခာလင့်ကံ့ဟင် ဂုဏ်-ကျာ်ဩ၊ ချေ ပိုင်ဌါနဲ-ဟင်-သယ်လုဖး အံ့စးဝယ်ဝေ ထင်ဟင်မဝ်မှ်လှ။ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖေဟ်သယ်ယိုဝ် အံ့ဝေချေ ဆိုသော်ယါဏးသော် ခိုင်ဖါအင်းဏင်ဆိုသော် ချေ အံ့စးအံ့မွဲအံ့ဟင်- ချင်းဖါအင်းတာင်လင်ကဲ ခေါဟ်နက် (ဉာဏ်)သယ်ကံ့ဟင်၊ ကိုင်-ဟာချေကိုင်-ဟာချေယိုဝ် ကြိဒ်မိုစး ဒွေတ်ချက်လောဟ်သာကံ့ ဧဝသိုဝ် ထိုင်ဖူဝဲါသယ် ကံ့သိုဝ်ကံ့လှ။

ကျွန်း - ၂

ဖွဲ့မှီဟ်ကိုဝ်-ဟာဒေယိုဝ် ဆိုဒ်ဆး၊ ဖါယးအိုယံင့်၊ အိုခွါ၊ အိုမူး၊ ဆိုခွါင်၊ ဆိုပွါသာ၊  
 ထိုဟိုင်-ခါန်-ဟိုင်- လိုမွဲစးသီး ဆိုဏယ်အင်းလိုအိုဟူဟူ၊ ခါန်-ဆိုဒ်ဖေါဟ်  
 လိုမွဲစးသီး စးဆောင့်ဒေ မှီဟ်လိုဒ်-လါ အိုထောတ်အိုဆင့် အိုထာ်အိုဝံင်၊  
 ဒြပ်ခိုသိုဝ်ဂုဏ်-အို၊ ဆိုဒ်ဝံင်ဇာတ်ဂုဏ်-အို ဒေ အိုထောတ်အိုဆင့် အိုဟူဟူသယ်  
 ဆိုလိုဖးယိုဝ်ကျ ကိုင်ဖါသာသယ် ဣင်-မိင်လိုအိုစးကျဟိုင် ထုဂ်ဖုဟ်လင်ထ  
 လိက်လပ်ပျာအိုဖိုင်ပါ ပိုင်ဌါန်-ဟိုင်- ဒေ ဖံင်ဖှေင်ဧကော်-စးကဲသယ်လုက်ဆိုင်ယိုဝ်  
 အင်းယှိုင်တိုင်-ဧကော်-စးပိုင် အေဟိုင်ခွပ် ဖွဲ့မှီဟ်လိုဟာ အိုလင်ထေံလင်စးထိုခါန်-  
 အေလိုမွဲစးသီး ကွင့်လင်-ဒုာဖိုင်ယိုဝ် အိုစးဒေအိုသံင့်အာဏါဆိုပိုင်ကျိုင်  
 လင်-ဒုာဖံင်ဖှေင်သီးမွဲအိုဟေ့ဝ်၊ မွဲလင်-ဒုာလိုဧကော်-စး ဣင်-ကျိဆာ-ဒုးဝေ  
 ပိုင်ကျိုင်လင်စးကဲ အိုသံင့်အာဏါအိုဏ်သီးကျိမွဲအိုဟေ့ဝ် အေလိုမွဲစးသီး  
 ဒေ အိုသံင့်အာဏါဆိုပိုင်ကျိုင်အိုဟိုင်- အိုဒေဆိုယါထဝယ်စးလိုမိင်မိင်  
 လင်-ဒုာစေကျိသိုဝ်သီးမွဲအိုဟေ့ဝ် အိုဝေဒုးဝေထိုဟိုင်-ခါန်-ဟိုင်၊ တာင်ခွင်-  
 ဧကော်-စးပိုင် အေလိုမွဲစးသီး ဒေ ခါန်-ကိုဝ်ကိုဝ်အိုဟိုင်- အိုထောတ်အိုဆင့်လို  
 မိင်မိင်သယ်ယိုဝ် ကိုင်ဖါဆင်းယုးသာသယ်ကျိ မာစးအေ။

ကျွန်း - ၃

ဖွဲ့မှီဟ်ကိုဝ်-ဟာဒေယိုဝ် မိုင့်စးပိုင်၊ ဖံင်ဖှေင်စးပိုင် အေဟိုင်ခွပ် ဧကော်-စးမှီဟ်ပုဂ္ဂိုလ်  
 အိုဟိုင်- စီးသဲ-ကဲစးပိုင် အို။

ကျွန်း - ၄

ဖွဲ့မှီဟ်ဣင်-ဟာသီး-မ အင်းမိုင့်ယှိုင်၊ အင်းဆာယှိုင်- စးအေ။ မိုစးကိုဝ်ပိုင်ထ  
 ဆိုအင်းမိုင့်ယှိုင်-ဆို၊ ဆိုအင်းဆာစေသိုဝ်ယှိုင်-သယ်ကျိ လုက်ဆိုင်လို။

ကျွန်း - ၅

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်-ဟောသီးမ ဆိုမာနိုင်မာလိုဝ်းသယ် လိုမွဲစးသီး စေသိုဝ်ဆိုမာဆင်းမာ နံင်သယ်၊ စေသိုဝ်လိုလင်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် စေသိုဝ်မွဲတက်ကျွန်းလင်သုဂ်ကဲ ဆိုပိုက်သိုဝ်သယ် လိုမွဲစးသီး ဖြေလင်လင်ထိုင်-အိုမးသယ်တို မာစးအေး။

ကျွန်း - ၆

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဟောသေယိုဝ် လိုထုံ့ခွင်-ကပ်အိုမေယျါတို သေထိုင်စိုက်ထိုင်ထိုင်-သာအိုဟိုင်- တိုင်-ကောင်-စးကဲ စေသိုဝ်ဖွံ့ဖြိုးသေသိုဝ်တို လက်ခွါလှို။

ကျွန်း - ၇

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဟောသေယိုဝ် လိုထုံ့ခွင်-ကပ်အိုမေယျါတို မွဲအို ထိုင်ဟိုင်မဝ်မိုက်ဟိုင် တိုင်-ကောင်-စးစေ ထုံ့ခွင်-ကပ် ကိုဝင်ပိုင်ဆိုငိုဖှေစးတိုသီး ကါင်ဖါသာ အိုစးအေး။ မာဟောဟိုင်မာထိုင်ခွိုက် လိက်လပ်ပျာယိုဝ်တိုဟိုင် ကါင်ဖါထိုင်စိုက် လောတ်သာသယ်တိုသီး မွဲအိုဟေ့ဝ်၊ စေမိုက်ထင်းဆိုကင်ဖါလောတ်သာသယ် အိုဟိုင်-တို ပှပ်ထင်းဆိုသီးမွဲအိုဟေ့ဝ် ကောင်-ပိုင်စးကဲစေ ဆိုကိုဝင်ပိုင်ဆိုငိုဖှေတို အိုယိုဟိုင်မဝ်မိုက်လှို။

ကျွန်း - ၈

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဟောသေယိုဝ် သေဆိုပိုင်ကျိုင်ပိုင်အိုခင်းထော် လိုမွဲစးသီး သေထုံ့ခွင်-ကပ် အိုလင်ထဝယ် တိုသိုဝ်တို အေးစးထိုင်- သေ ဆိုမာထိုင် ကောင့်ကိုဆာ-ပိုင်ဌာန်-ဟိုင်- တိုစာစိုဝ် မာကောင်-စး ထိုခါန်-ခွင်-ရုံ-သယ်စေ ထုံ့ခွင်-ကပ်အိုဟိုင်-တို ကဲ။

ကျွန်း - ၉

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဟောသီးမ ဖံင်းစိုင်ကောင်-ခွိုက် လိုစးခွင်-ဖိုင်သယ်၊ ကောင့်တို-ခွိုက် လိုခါန်-ခွင်-အိုဝ်သယ်တို မာစးအေး။



ကျွဲ - ၁၀

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အာဇာနည်-အစိုးရအဖွဲ့က ချမှတ်ခဲ့သည့် အစီအစဉ်များကို အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် အစိုးရအဖွဲ့က အားထုတ်ဆောင်ရွက်နေပါသည်။ အစိုးရအဖွဲ့က အားထုတ်ဆောင်ရွက်နေသည့် အစီအစဉ်များကို အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် အစိုးရအဖွဲ့က အားထုတ်ဆောင်ရွက်နေပါသည်။

ကျွဲ - ၁၁

(၁) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အာဇာနည်-အစိုးရအဖွဲ့က ချမှတ်ခဲ့သည့် အစီအစဉ်များကို အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် အစိုးရအဖွဲ့က အားထုတ်ဆောင်ရွက်နေပါသည်။ အစိုးရအဖွဲ့က အားထုတ်ဆောင်ရွက်နေသည့် အစီအစဉ်များကို အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် အစိုးရအဖွဲ့က အားထုတ်ဆောင်ရွက်နေပါသည်။

(၂) မာထိုင်းအစိုးရအဖွဲ့က ချမှတ်ခဲ့သည့် အစီအစဉ်များကို အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် အစိုးရအဖွဲ့က အားထုတ်ဆောင်ရွက်နေပါသည်။ အစိုးရအဖွဲ့က အားထုတ်ဆောင်ရွက်နေသည့် အစီအစဉ်များကို အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် အစိုးရအဖွဲ့က အားထုတ်ဆောင်ရွက်နေပါသည်။



(၂) ကင်-ဟာသီးမ ဟံကင်ကုဆာ-ဃူးဝေလဝ် ကဲထင်းစး ခါန်-ဂမိုင်-ဖေဟ်ယိုဝ် အင်းလုက်ဟးသး ကေဝ်-ခွိုက်ထိုင် (ဟးသးကေဝ်-ခွိုက်ထိုင်) ဝေသိုဝ် လို စးပွံင်ပွံင်စးသယ်ကုသိုဝ်ကု စးထုင် အိုစးအေ။ ကင်ကုဆာ-ဃူးဝေ ကဲ ထင်းစးခါန်-ဂမိုင်-ဖေဟ်အိုဟင် ပိုင်ဌါန်-ဟင်-အင်းလယ်သာကဲယိုဝ်ကုသီး စးထုင်-စး ခေ ဆိုဆင်းဃူးကု အိုစးအေ။

ကျိန် - ၁၆

(၁) လူးစံင်ထင်းပါင် မူးမူးခွါကိုင်-ဟာဒေယိုဝ်ကုခိုင် မာကေဝ်-လင်စးဆိုအိုဟိုင်- ဒေ ဆိုဒ်ဆာ ခါန်-ဂမိုင်-ဖေဟ် လိုမွဲစးသီး ဒေဘာသုဆွဲပွါသာသယ်ကုဟင် ယာလင်ထစးဆိုသယ်ကု လိုအိုစးပိုင်ကင်-မိုင် အိုဃုဂြက်ကဲစးပိုင် ဒေ ပွံင်ဟူလင်ကေဝ်-စး ထိုင်ဖေဟ်လီသယ်ကု အိုပိုင်အို။ ဒေအိုသီးဝေဒူး သယ်ဝေ အိုဃုဂြက်ခါင်စူးကုသီး မွဲအိုဟေဝ်၊ အိုခိုင်လေတ်သာ ဝေသိုဝ် ထိုင်မာဝါခါကုသီး မွဲအိုဟေဝ်၊ ထုဂယးလင်ဖါအိုခါကုသီး မွဲအိုဟေဝ် ပိုင်ဌါန်-ဟင်-ကေဝ်-စးပိုင်ယိုဝ် အိုဝေဃိုဟင်မဝ်မိုလှ်။

(၂) တာမုဂ်မူးဒေတာမုဂ်ခွာ ကီခဝ်ကီဖာ ဝေသာအိုသိုဝ် အေကေဝ်-စးဃုဂ်ပါင်မ စးဆာမိက်ကေဝ်-ဝေလှ်။

(၃) ဆိုလို ဆိုထိုင်ဖေဟ်ထိုင်လီယိုဝ်ကု မွဲဝေဒူး ဖွဲမိုဟ်အိုခိုင်-အိုဖူ-သယ်ဝေ အိုခိုင် အိုထာ်အိုခိုင်လဝ်ကုဟင် ဖွဲမိုဟ်အိုခိုင်-အိုဖူ ဒေ ထိုခါန်-သယ်လိုဖးဝေ ကိုဝင်ပိုင်ဆိုဝ်ကေဝ်-ဖေထစး အိုသီးသယ်ကုခိုင် တုင်-ကေဝ်-စးပိုင် အိုလှ်။

ကျိန် - ၁၇

(၁) ဖွဲမိုဟ်ကိုင်-ဟာဒေယိုဝ် ကင်ကုဆာ-ဃူးဝေ လိုဟာဟင်-လိုဟာဟင်-သီး မွဲအိုဟေဝ်၊ စုဂ်ဃူးသာ ဒေ အိုဖွဲဟူဟာသယ်ခဝ်သီး မွဲအိုဟေဝ် ပိုင်ကဲကေဝ်-စးဝေ ဒြပ်ခိုသိုဝ်ဆိုဖါဆိုမာယိုဝ် အိုပိုင်အို။

(၂) ကင်ဆာ-ပိုင် ဒြပ်ခိုသိုဝ်သယ်ယိုဝ် စးထုင်-ဆိုမာကေဝ်- အင်းဟူဂြက်ကေဝ်-ခွိုက် အိုအေ။

ကျွဲ - ၁၈

ဖွံ့မြှောက်ကိုင်-ဟာဇေယျိုင် ဖံင်ဖံင်ဖွေပ်ဖွေပ်လဝ် ဆံင်မံင်-ဧကဝ်-စးပိုင်၊ ဆိုအိုစး ဆိုအိုမး-ဧက ခိုင်ဖါအင်းဧကကဲစးပိုင် ညေ သာဗ္ဗျါလင်သာကဲစးပိုင် အို။ ကိုယာ ပိုင်ဌါနိ-ဟင်-သယ်လိုဖးအိုဖိုင် ဧကင်ကို ဆာ-ဇးဝေ ဘာသာဆိုဗ္ဗျါသာ လိုမွဲစးသီး ဆိုဧကယ်အင်းသယ်ယိုင် အင်းလယ်ထင်းထါင်းစးကဲ ဖံင်ဖံင်ဖွေပ်ဖွေပ် ကိုသီးမလိုကါဉာ၊ လိုဟာဟင်-သီးမွဲအိုဟေဝ်၊ စုဂ်ဃးသာအိုဟာအးသီးမွဲအို ဟေဝ် ဧကင်ကိုဆာ-ဇးဝေ ဘာသာဆိုဗ္ဗျါသာ လိုမွဲစးသီး ဆိုဧကယ်အင်းယိုင် လို ဂမိုင်-သယ်အိုမေယါ သီးမွဲအိုဟေဝ်၊ လိုစံင်-ဇးဆေဝ်-ခဝ်သီးမွဲအိုဟေဝ် မာလေါဟ်သံင်-လေါဟ်ဖှေဝ်ပိုင် ဇေတ်ဧကဝ်-စးပိုင်၊ ယုက်ဂုဏ်-ထင်းစးပိုင် ညေ မျေင်-ဧကဝ်-စးပိုင် ဖံင်ဖံင်ဖွေပ်ဖွေပ်ကိုသီး ပါဝေဆေဝ်-လှ်။

ကျွဲ - ၁၉

ဖွံ့မြှောက်ကိုင်-ဟာဇေယျိုင် ဇးစိုဝ်ဆံင်မံင်-ဧကဝ်-စးဆို ဖံင်ဖံင်ဖွေပ်ဖွေပ်ကဲ ညေ ထုဂ်ဖှဟ်ထင်းဧကဝ်-စး ဆိုဖံင်ဖံင်ဖွေပ်ဖွေပ်ကဲ အိုပိုင်အို။ ကိုယာပိုင်ဌါနိ-ဟင်- သယ်လိုဖးယိုင်ကိုစိုဝ် ဆိုဆံင်မံင်-ဇးစိုဝ်သယ်လိုဖးယိုင် ဆိုမာကးမာဟယ်သယ်ကို လိုအိုဧကင်-မိုင် ဖံင်ဖံင်ဖွေပ်ဖွေပ် ဖံင်-ကိုဧကဝ်-စးပိုင် သီးမလိုကါဉာ ဆိုပြိုင်အိုထိုင်အိုဧကါသယ် ညေ ဆိုဆံင်မံင်- ဇးစိုဝ်လင်စးဆိုသယ်လိုဖးယိုင် လို ဆိုပြိုင် 'မေဝ်ဇေဝ်ယို' အိုင်ဟေဝ်အိုင်ဟေဝ်ဧကင်-မိုင်အိုဖိုင် ခဝ်လိုဆင့် ကွင့်ကွင့် အိုစိုဝ်ဆိုင်လိုအို မာလေါဟ်ပွဲဧကဝ်-စးပိုင်၊ အင်ဃုင့်တုင်-ဧကဝ်-စးပိုင် ညေ ဖိုရီ၊ ထုဂ်လျာ-လင်စးပိုင်သယ်ကိုသီး ပါဆေဝ်-လှ်။

ကျွဲ - ၂၀

- (၁) ဖွံ့မြှောက်ကိုင်-ဟာဇေယျိုင် အိုကံအိုကံင်စး ယျုးယျုးစါစါအိုဟင်- ဧကဝ်-ကဲစးပိုင် ညေ တာင်ပွိုင်ထင်းစး အိုခိုင်-အိုဖှ-အိုဟင်- ဧကဝ်-စးပိုင်သယ်လိုစံင်-ယိုင် ဖံင်-ကိုဧကဝ်-စးပိုင် ဖံင်ဖံင် ဖွေပ်ဖွေပ်ကို အိုပိုင်အို။
- (၂) လို အိုခိုင်-အိုဖှ- လိုမိုင်မိုင်အိုဖိုင်အိုင် ညေ မိုစးပါထျု၊ နုက်လင်စးအိုဟင်-ကို စိုဝ် မာဆံင်-မာနံင်ဧကဝ်-စး အိုဖွဲသယ်ကို ဧကင်-ဟာအေ။

ကျိင် - ၂၀

- (၁) ဖွံ့မြှိုဟ်ကိုဝ်-ဟာဂျေယိုဝ် လို ကင်္ဂ်ဆာ-ဃးဝေ ထိုခါန်-ပိုင်ဌါန်-အိုခိုင်-ဖိုင်အိုဝ် ကို လိုထီဆိုင်-လဝ်သီးမွဲအိုဟေဝ်၊ လို ရှဲ-တက်ထင်းကော်-စး ဟ်ဟိုင်ခေဝ်ဆိုင် ဆာ-သယ်ခဝ်ကို လိုဆိုင်သီး မွဲအိုဟေဝ် နက်လင်ပါထွူ-လင်စး အိုပိုင်အို။
- (၂) ဖွံ့မြှိုဟ်ကိုဝ်-ဟာဂျေယိုဝ် ခေ မိုစးကဲထင်းစး ကင်္ဂ်ဆာ-ဃးဝေ ခါန်-ဂမ္တိုင်- ဆိုမာဖေဟ်ဆာ- အိုဟိုင်-အိုဝ်ကို ကော်-စးပိုင်ဌါန်-ဟိုင်-ကို အိုဝေမဝ်မိုလှ်။
- (၃) ပိုင်ဌါန်-ဆိုင်ပိုင်ကျိုင်အိုသံင်အာကောယိုဝ်ကိုခိုဝ် အိုထက်မိုစးအို ထင်-ဂမ္တိုင် ဖေဟ် သယ်လိုဖးဝေ သိုင်သာအိုလင်စးသယ် အိုဖိုင်ခေဟ်ယိုဝ်ကိုလှ်။ ကိုဝ်-ဟာဂျေယိုဝ် နက်ထွူ-ပါလင်စးဝေကဲဟိုင် ဖေလိုင်သာဖွံး ကဲစးပိုင် စးဟိုင်-မဝ်မိုကို အိုဝေဟိုင်ခိုင် ခေသေဝ်ဖေလိုင်ဟူ-ဖေလိုင်စီး သာဖွံး ကိုသီးမွဲအိုဟေဝ်၊ စေကိုသိုင်ဆေဝ်- ခေ သေဝ်ဖေလိုင်လင်သာဖွံး ဖိုင်ဖိုင်ဖေဝ်ဖေဝ်ကိုခိုင်သီး မွဲအိုဟေဝ် အိုခါခေအိုခါ ပွဲမာထင်းစးအို ရှဲ-တက်ထင်းဆိုင်တက်တင်လင်လင် အိုပိုင်ကို ကိုယာသာအိုလင်စးသယ်လိုဖးယိုဝ် မိုစးထုဂ် ဖွဟ်ထင်းစးလှ်။

ကျိင် - ၂၂

ဖွံ့မြှိုဟ်ကိုဝ်-ဟာဂျေယိုဝ် စေသိုင်ဖွံ့မြှိုဟ်အိုခိုင်-အိုဖွံ့လှ်ဖွံ့ဝေ အိုလွဲဖေဟ်လိုဟာကိုသိုင် မှိုဟ်လိုဒ်-လါအိုကျးအိုဟိုင်- စီးဝါစီး-သ့-ကဲကော်-စးပိုင် အိုသီးမလိုကာ၊ ကင်္ဂ်ဆာ-ထိုခါန်-ဃးဝေ တာင်ပိုင်ထင်းသာအို ခေ အိုဝီ-ခါသယ်အိုလင်ထဝယ် ကိုသိုင်ကို ခေဆိုင်ဖေဟ်အိုဟိုင်- ဆိုင်ကြိုင်စိုဒ် အေဟိုင်ခိုင် ခေ ခါန်-ကိုဝ်ကိုဝ် ကုက်မာကင်းထင်းစးဆိုင်သယ်ကိုခိုဝ် ကင်္ဂ်ဆာ-ဃးဝေ ဂုဏ်-ကျိုင်ဩ ခေ ဆိုင်သေ ဖွယ်သယ်ယိုဝ် စေသိုင်မိုဗျေဟ်ယာ-ထင်းထိုင်ထင်းစး ဖိုင်ဖိုင်ဖေဝ်ဖေဝ်သိုင်အိုဟိုင်- လိုအိုလိုသေ ကြိုင်မိုစးအို ဆိုင်ထင်းအိုးထင်းဖး၊ မှိုဟ်လိုဒ်-လါ ခေ ဆိုင်ယို-ဆိုင်လာ ပိုင်ဌါန်-ဟိုင်-သယ်လိုဖးယိုဝ် အင်-ဆိုင်မာကော်-စး အိုပိုင်အို။

ကျွင်း - ၂၃

- (၁) ဖွံ့မြို့ဟ်ကိုဝ်-ဟ့ာဒေယိုဝ် ဒေမာကိုလုံ့ဆိမာအိုဟ်ဂင်. ကေဝ်-ကဲစးပိုင်၊ လုံ ကာင်ကိုဆာ-ဒူးဒေ သာလင်ဖိုလိဝ်းလင်စး ကိုလုံ့ဆိမာအိုဝ်ကျံ ရဲ-တာ်ကေဝ်-စး ပိုင် ဖံင်ဖံင်ဖှေင်ဖှေင်ကဲ၊ ဆိမာအိုခိုဝ်-အိုသာ စေသိုဝ်စးခဝ်-စးပိုင်ကျံဟ်ဂင် ဒေ စးတိုကေဝ်သာအိုသယ်လုံဖးကျံ ကေဝ်-ကဲစးပိုင် အေဟ်ဂင်ဒုဝ် ဒေ ဆိုကဲထင်း ကိုလုံ့လုံအိုစးသယ်ခဝ်ကျံ ကေဝ်-စးဆိုကိုဝင်ပိုင်ဆိုဒိုသယ်ယိုဝ် အိုပိုင်အို။
- (၂) ဖွံ့မြို့ဟ်ကိုဝ်-ဟ့ာဒေယိုဝ် ဒေကိုလုံ့ဆိမာ အိုထဝ်ဟ်ဂင်သာသယ်အိုဟ်ဂင်-ကျံ အိုလူ-အိုဃို စေဝ်ယူးစးအို ထဝ်ဟ်ဂင်သာသယ်ယိုဝ် ကါင်ဖါရဲ-ကေဝ်-စးဆိုသယ် လုံအိုကင်-မိင် ကေဝ်-စးဒေ အိုပိုင်အိုလုံ။
- (၃) ဖွံ့မြို့ဟ်ဆင်-မွဲမာကိုလုံ့သယ်လုံဖးယိုဝ် အိုကာင်ကိုဆာ-ဒေ အိုကာင်ကိုဆာ-ဒူး ဒေ ထိုင်ဖေဟ်လီသယ်အိုဟ်ဂင်-ကျံ ကြိဒ်ဒေဖွံ့မြို့ဟ်ဖေဟ် ဂုဏ်-ကျံ ဩအိုကျးအိုစးကဲယိုဝ် ကဲထိုင်ကဲ အိုလူ-အိုဃိုစးဟ်ဂင်-ဒေကြိဒ်အို စေဝ်ယူးသယ်ကျံ ကေဝ်-စးအိုပိုင်အို။ ကြိဒ် အေမိုစးအိုသယ်ဒုာ်ကျံဃူ ဆိုကိုဝင်ပါလုံဝိ. ယေဝ်-ထောဝ်-ထွါ မှီဟ်လိဒ်-လါ လုံ အိုဟ့ာဒေယိုဝ် သယ်လုံ စံးခဝ်ကျံသီး ဃူဂ်ဃိုလင်စး အင်ဃုဒ်တုင်-ကေဝ်-စးကဲ အိုပိုင်အို။
- (၄) ဖွံ့မြို့ဟ်ကိုဝ်-ဟ့ာဒေယိုဝ် ဒေကာင်ကိုဆာ-ဒူးဒေ ဆိုထင်းအဲးထင်းဖးအိုဂုဏ်- အိုတာအိုဟ်ဂင်. မိုကိုဝင်လင်ထစးယိုဝ် ပွိုင်တာင်ထင်းစး ကိုလုံ့ဖေဟ်ဆာ- သမဂ္ဂသယ်ကျံ ကေဝ်-စးပိုင် အေဟ်ဂင်ဒုဝ် ကိုယာဲသမဂ္ဂသယ်ပိုင်အိုဝ်ကျံ နက်လင်ပါထွဲလင်စး အိုပိုင်အို။

ကျွင်း - ၂၄

ဖွံ့မြို့ဟ်ကိုဝ်-ဟ့ာဒေယိုဝ် ဒေအိုဟ်ဂင်-အိုကျံဒ်အိုလင်စးသယ်ကျံစးဟ်ဂင်- ယါ-ကါင်းထဝယ်သာအို ကိုလုံ့ဆိမာ အိုခါနာ-ဒို ဒေ လာလိင် ကေဝ်-စးပိုင်သယ် ကျံအိုဒေဟ်ဂင် အိုခါဒေအိုခါ မာကါင်းလင်ထဝယ်အို ကိုလုံ့ဆိမာအိုပွါမူ-ကီသယ် ကျံသီးပါဒိုင်ဒေဟ်ဂင်ဒုဝ် အိုပွါကဲကေဝ်-စးပိုင် ဒေ ချက်ခဝ်ကဲစးပိုင်သယ်ကိုဖးယိုဝ် တုင်-ကေဝ်-လင်စး အိုပိုင်အို။

ကျွန်း - ၂၅

(၁) ဖွံ့မြို့ဟ်ကိုဝ်-ဟာဂ္ဂေယျိုဝ် ဆိုအင်းဆိုအဝ်၊ ဖါစိင်းကင်းသိုဝ်၊ ဟိုင်းဃုဂ်၊ ယေဝ်ထေဝ်-ဖေဟ်ထိုလင် အိုဆင်းအိုခါဂ်လိဒ်၊ ခေ ဆိုကြိုဒ်ခးအို မြို့ဟ်လိဒ်-လာဖိုင် အေဟံင်ဒုဝ် ခေသုင်းသာခေဏဂ်ကိုဆာ၊ ဏီမိင်ဏ် လုက်ဆိုင် ဝေသိုဝ်မိုအိုခး ယျူးယျူးခါခါသိုဝ်အိုဟင်၊ မြို့ဟ်လိဒ်-လာအို ထောတ်အိုဆင်လိဂ် ဃျိုချုဂ်ပါင်ယိုဝ် ဧကဝ်-ခးအိုပိုင်အို။ အေဟံင်ဒုဝ် ဆိုကဲထင်း ကိုလုံဆိုမာလုံအိုခးသယ်၊ အိုဆင်းအိုခါဂ်လိဒ်၊ အိုဟင်-ယျါ သယ်၊ ဆိုလုံဆင်းလိုပါင်ခးသယ်၊ မွဲခးဝေမူးမယုံသယ်၊ ယုက်ခေဟ် ယုက်ထဝ်သယ် လုံမွဲခးသီး ဧကဂ်ကိုဆာ-အိုသာဝေသိုဝ်လုံကဲလိုင်ခးသယ် ယိုဝ်အိုခေဟ်ကျင်ဏ် အင်းစူးလင်အင်းထိုင်သာလုံကဲလိုင်ခးသယ် ယိုဝ် အေကဲထင်းခးဏ်စာစိုဝ် အိုကျးစီးခါစီးသ့ကဲအိုဟင်၊ ဧကဝ်-ခးပိုင်အို။

(၂) အိုကျးဖေဟ်သးမောဝ်၊ ခေ အိုကျးဖေဟ်ဒိုပြီးသယ်ယိုဝ် ဧကဝ်-ခးဆိုယေဝ်- ထေဝ်-ဖေဟ် ထို၊ ခေဆိုမာစိုဝ်မာဆိုခေဟ်ခေဟ်ဆင်းဆင်းဏ် အို။ အိုဃျုဂ်ခါဂ်စူးခးဝယ် ခးခးမွဲမွဲသီးမွဲအိုဟေဝ်၊ လုံအိုဃျုဂ်ဝယ်ခး ခးခး မွဲမွဲ ခးသီးမွဲအိုဟေဝ် ဖေဟ်သးဟယုံကဲဖါထင်းခး လုက်ဆိုင်ယိုဝ်ဏ် စိုဝ် တုင်-ဧကဝ်-ခး ခေယေဝ်-ဖေဟ်ထိုမြို့ဟ်လိဒ်-လာအိုဟင်၊ ဆိုကိုဝင် ပိုင်ဆိုခိုင်ဖေသယ်ယိုဝ်ဏ် အိုပိုင်အို။

ကျွန်း - ၂၆

(၁) ဖွံ့မြို့ဟ်ကိုဝ်-ဟာဂ္ဂေယျိုဝ် ခေပညာဟင်၊ မာလေဟ်ဧကဝ်-ခး အိုပိုင်အို။ မာလေဟ်ဧကဝ်-ခးပညာယိုဝ် အိုယျါထုက် ကျင်းအိုဆင့်ဖိုဟ် ခေ ပညာ အိုခင်းထာ်လုံဆင့်သယ်ယိုဝ်ဏ် ခးမွဲဝေဒုး မာလေဟ်ပုင်ဧကဝ်-ခးကဲ ဏ်လုံ။ ကျင်းအိုဆင့်ဖိုဟ်ပညာယိုဝ် ခးမွဲဝေ လုံမာလေဟ်လုံဧကဝ်- ခးမာလေဟ် ဝေဏ်သိုဝ်လုံ။ စက်ဆိုမာစူးဆိုမာခေ ပညာအင်းစူးလင် သာမိုင်သယ်လုံဖးယိုဝ် မိုခးမွဲဝေဒုး အိုဖွံ့သယ် မာလေဟ်ဧကဝ်-ခး ထုဂ်ဏ်သိုဝ်ဏ်ဟင် အိုဆင့်ထဝ်ပညာလိဒ်-သယ်ယိုဝ်ဏ်စိုဝ်ဒုဝ် အိုထာ် မိုခးအိုလင်ခးဏ် ထင်-ဆိုသေ့ဖွယ်အိုလိဒ်-တျါအိုလင်ခးကဲသယ်ယိုဝ် ဏ်လဝ် ဏ်ဟင်ဒုဝ် လုက်ခါလုတ်ဆိုင်ယိုဝ် မိုခးဧကဝ်-ခးကဲ မဝ်မိုလုံ။

- (၂) မွှာဝေဥ: ဝေသိုဝ်ဖွံ့မွှာဖေဟ်သယ်ဝေ ဆိုသော်ဖွယ်အိုလိုဒ်-တူါ ညောဟ် ထဝ်အ:ထင်းစ:ပါင် ကိုသိုဝ် အေဟ်ခဲဉ် ဖွံ့မွှာပိုင်ဌါနံ.ဟင်. ညေ ဆိုဖံင်ဖွေဝ်အိုထာ်အိုခံင်သယ်လိုဖ:ယိုဝ် ဝေသိုဝ် ဆိုပါညောဟ် ယုဂ် ယါနံ:ထင်းထါင်စ: အ:ထင်းလါ-သိုဝ်ကို ပိုယောတ်မို စ:မာလောဟ်လင် ဖွေစ:လှ်။ ပညာ့လိုဒ်-ယိုဝ် ထံင်-အိုလင်စ: ထိုခါနံ-လုက်ဆိုင်လုက်ခွါ ယိုဝ်ကို စ:ဆာင်ညေဆိုင်ဆ: လိုမွှာစ:သီး စ:ဆာင်ညေဘာ-သာ့လိုဒ်. အိုခိုင်-အိုဖူ.သယ် အိုဉ္ဇယ်ဖိုင် ဆိုဏာ:သော်လောတ်သာသယ်၊ ဆိုအာင် တုင်-လောတ်သာသယ် ညေ ဆိုမုက်ဆိုင် လောတ်သာသယ်ယိုဝ်မိုစ:မေင်. ထဝ်ထင်းစ:ကိုဟ်ခဲဉ် ညေ မိုပါလိုဝ်-လင်ထါင်စ: ဆိုယု:ဆိုခါ အိုဟင်. ယိုဝ်ကို မိုစ:မေင်-ထဝ်ထင်းစ: ကုသမဂ္ဂဆိုဒ်ပွဲဝေ ဆိုထွဲ.ကုက်မာ ထင်းစ: ဆိုသယ်လိုဖ:ယိုဝ်ကိုလှ်။
- (၃) ညေမိုစ:ရဲစိုင်ထင်းကော်စ: ကာင်လိုဆာ-ဥ:ဝေဖေဟ်လီသယ် ပညာ့ လိုဒ်-လာ- ယိုဝ် အိုဟင်-ကိုဉ္ဇု မောဝ်ဖါ-သယ်ယိုဝ်ကို မွှာ ကော်စ:ပိုင် အိုဝ်-ထုက်လှ်။

ကျိင် - ၂၇

- (၁) ဖွံ့မွှာကိုဝ်-ဟာညေယိုဝ် ထံင်-မွှာလိုဒ်-လါ-အိုခိုင်-အိုဖူ.သယ်ဝေ ဆိုဃှီ.လါ အိုကျဲ.ပိုင်ယိုဝ်ကို နက်လင်ပါထွဲ.လင်သာ ဖံင်ဖံင်ဖွေဝ်ဖွေဝ် ကော်-ကဲစ:ပိုင် ထိုင်-စိုကော်စ: ညေ ရဲသိုပညာ့အိုဟင်-ကို ဖံင်ဖံင်ဖွေဝ်ဖွေဝ်ကော်-ကဲစ:ပိုင် အေဟ်ခဲဉ် အင်းကင်ထိုင်-စိုကော်စ: ပညာ့သိပ္ပံဝေ ဆိုလော်ထင်း လော်ထဝ် ညေ အိုဝေဥအိုဂုက်-အိုတာသယ်ကို ဖံင်ဖံင်ဖွေဝ်ဖွေဝ် ကော်-ကဲစ: အိုပိုင်အို။
- (၂) ဖွံ့မွှာကိုဝ်-ဟာညေယိုဝ် ညေကာင်ကိုဆာ-ဥ:ဝေ ခေါဟ်နက်(ဉာကို)ကိုလဝ် တာင်ပွိုင်ထင်းစ: ပညာ့သိပ္ပံယိုဝ်ခဝ်ကိုသီးမွှာအိုဟေ့ဝ်၊ လိက်လဲခဝ်ကိုသီးမွှာ အိုဟေ့ဝ်၊ ပညာ့ရဲသိုခဝ်သယ်ကိုသီးမွှာအိုဟေ့ဝ် ထင်းခါထင်းထါင်စ:ကဲ ဂုက်-ကျာ်ဩ.ညေရုပ်ဝတ္ထုအိုဂုက်-အိုတာသယ်လိုဖ:ယိုဝ် ကော်-ကဲစ:ဝေ ညေ ဆိုကိုဝင်ပိုင်ဆိုဒ်ဖွေကို အို။

ကျိင် - ၂၈

ဖွံ့မွှာကိုဝ်-ဟာညေယိုဝ် ထုဂ်ဖွတ်သာအိုလင်ထ လိက်လင်ပျာဖိုင်ယိုဝ်ပါ ပိုင်ဌါနံ.ဟင်-သယ် ညေ ဖံင်ဖွေဝ်ကဲစ:ပိုင်သယ်လိုဖ:ယိုဝ် မိုတာင်ညောဟ်ထင်းထါင်စ: ကာင်ဝေကဲ မွှာလိုဒ်-လါ-ညေဝ် ညေ ခါနံ-ကိုဝ်ကိုဝ် ထိုင်စုဂ်လောတ်သာ ညေဝ်လိုမိုင်ကို ထိုင်-ကော်စ:ကဲ အိုပိုင်အို။



ကျိင်း - ၂၉

(၁) ဖွံ့မြို့ဟ်ကိုဝ်-ဟာဂ္ဂေယျယိုဝ်ဏှိုဝ်ဏှိုဝ် ဏှိုဝ်ဏှိုဝ်ဆာ-ဃးဒေ ဆိုသျှိုဖှယ်အိုလိုဒ်-တူါသ  
ယ်ယိုဝ်ဏှို မာဂ္ဂေဟ်ယျာ-ထင်းစးကဲဒေ ထံင်-မ္ဗိဟ်ဖေဟ်သယ်အိုခိုဝ်-ဖိုင်  
ယိုဝ်ဏှိုလဝ် အိုခေါဟ်ကျိုင် ကိုယာဲ ဆိုအိုခိုဝ်- ယိုဝ်ဏှိုဝ် မ္ဗဲ လင်စး  
အိုတာအိုလှ်။

(၂) ဖံင်းကိုဝ်ထင်းထိုင်စး ဏှိုဝ်ဏှိုဆာ-ဃးပိုင်ဌါနံ.ဟှင်-သယ် အေဟှင်ဃှင်  
ဖံင်ဖှော်ကဲစးပိုင်သယ် လိုဖးယိုဝ်ဏှိုဃျှု ဖွံ့မြို့ဟ်ကိုဝ်-ဟာဂ္ဂေယျယိုဝ် မိုစးအိုကော်  
ပါဂ္ဂေဟ်ယျာယါနံးစးကဲဒေ ဟိုလှ် အိုဟျှု.ဟာဂ္ဂေယျယိုဝ် ပိုင်ဌါနံ.ဟှင်-သယ်  
ဒေ ဖံင်ဖှော်ကဲစးပိုင်သယ် ဏှိုဆော်-လဝ်အိုခေါဟ်ကျိုင်ဏှို လိုမိုင်၊  
ထံင်-ဒေဝ်မိုဝ်ကိုရေစေဝ် မ္ဗိဟ်လိုဒ်-လါ အိုခိုဝ်းအိုဖူ.သယ်ဖိုင်ယိုဝ်ဏှို  
ဆိုကြိဒ်မိုစးအိုဒေ စးဖိုင်သာသယ် မ္ဗဲဒေဃှင် ဏှိုဝ်ဏှိုဆာ-ဒေတ်သယ်၊  
ဂမ္ဗိုင်-ဖေဟ်သယ်ဒေဆိုယျှုးဆိုဝါ ဒေ ဆိုထင်းအိုထင်းဖးအိုဂုဏ်-  
ကဲထင်းအိုဟှင်-သယ်လိုဖးယိုဝ် မိုစးဆူ.ဃျှိုလင်ဖှော်စးဆော်-ဏှို လိုမိုင်၊  
ဒေတ်ဖံင်းကိုဝ်ဏှော်-စးကဲဒေ ဒေ အိုကော်မာဏါင်းလင်ထဝယ်စး ထံင်-ခွင်-  
ကပ်အိုလင်ထဝယ်ဏှိုသိုဝ်ဏှိုလဝ် အိုပိုင်အိုလှ်။

(၃) ကိုယာဲပိုင်ဌါနံ.ဟှင်-သယ် ဒေဖံင်ဖှော်စးပိုင်ကဲသယ်လိုဖးယိုဝ် ဒေဆိုကါစာ  
အိုဝ်ဟေဝ်အိုဝ်ဟေဝ် ဏှို-မိုင်သီးမ္ဗဲအိုဟေဝ် ဒေတ်ဖံင်းကိုဝ်ထင်းစး  
စေသိုဝ် တိုဒ်ကိုရေဒ်ဆိုဝ်ထိုင်စးထိုင် ကုလသမဂ္ဂဆိုဒ်ပွဲဒေ ဆိုပိုယေတ်  
အိုထဝယ်သယ် ဒေ ဂွံင်-ပွံင်အိုထာ်အိုခံင် အိုထဝယ်သယ်ဏှိုအေ။

ကျိင်း - ၃၀

ဒေထိုခါနံ-လိုဝ်စိုင်းအိုဟှင်-သီးမ္ဗဲအိုဟေဝ်၊ ဒေဖွံ့မြို့ဟ် လိုခိုဝ်းအိုဟှင်-သီးမ္ဗဲ  
အိုဟေဝ်၊ ဒေဖွံ့မြို့ဟ်လိုဟာ ဟှင်-လဝ်သီးမ္ဗဲအိုဟေဝ်၊ လိက်လဝ်ပျာဖိုင်ပါ  
ပိုင်ဌါနံ.ဟှင်-သယ် ဒေ ဖံင်ဖှော်ကဲစးပိုင်သယ်လိုဖးယိုဝ် ပိုယေတ်အိုလင်စးထိုင်  
ဒေ မိုမာဟာဟှင်ခွိုက်ဏှိုဟှင်ဃှင် ကုက်မာထင်းစးထိုင် ဆိုလိုမိုင်မိုင်အိုဖိုင်  
နုက်လင်ပါထျှု.လင်စး အေလိုမ္ဗဲစးသီး ဟိုဏှို ကိုဆာ-ဃးဒေယိုဝ်လဝ်  
ထျှု.ကုက်မာထင်းစးအိုပိုင်အို စေဏှိုသိုဝ်ဏှို လိက်လဝ်ပျာဖိုင်ပါ လိက်ဖွံ့အိုဝ်ဟေဝ်  
အိုဝ်ဟေဝ်သယ်ယိုဝ် ပုဂ်ဏှော်-စးအိုခဝ် စေဏှိုသိုဝ်ဏှို အိုစးအေ။